

**MAGYAR REPÜLŐ SZÖVETSÉG
BIZTONSÁGI SZERVEZET**

Budaörsi Repülőtér
2042 Budaörs 2. Pf.: 8.

LÉGIKÖZLEKEDÉSI ESEMÉNY ZÁRÓJELENTÉS

POLÉBISZ sorszám: 178/2002

MRSZ-BISZ eseményszám: 48/2002

Üzembentartó: saját üzemeltetésű

Tulajdonos: Borbély Gábor

Gyártó: La Mouette

Típus: La Mouette Hermes 16

Azonosító jele: A 27-062

Az eset helye: Pécs Rókusdomb
Xavér u. 23. mellett
UTM 4284462/5108687

Eset ideje: 2002. október 23 15 óra 05 perc

Eset kategóriája: esemény

ÁTTEKINTÉS

A pilóta helyi repülésre indult Pécs-Kövágószőlős-Jakab-hegyi felszállóhelyről, és a repülési területről elsodródva Pécs városban szállt le. A Pécsi Sárkányrepülő Klub szakmai vezetője aki a helyszínen volt, gépkocsival keresésére indult. A városban, a Rókus domb nevű városrészben találta meg a sárkányrepülőt, és ott értesült, hogy a pilótát a helyi lakosok bejelentése alapján mentővel kórházba szállították. Ezután jelentette a feltételezett eseményt az MRSZ-BISZ ügyeletesének, aki továbbította a jelentést a PoLéBiSz és a BM ügyeletesnek. A PoLéBiSz igazgatója október 24.-én az MRSZ-BISZ.-t bízta meg az esemény szakmai vizsgálatával

A MRSZ-BISZ vezetője Oross János eseményvizsgálót bízta meg a kivizsgálással.

A szakmai vizsgálat lezárásának időpontja és eredménye: 2002. december 16.

A kényszerű leszállás következtében nem történt sem komoly személyi, sem gép sérülés, illetve egyéb károkozás. Azonban a pilóta helytelen meteorológiai helyzetértékeléséből adódóan – a szélirány változását és erősödését nem követte figyelemmel – elsodródott a biztonságos repülési területről, és a városban arra alkalmatlan helyen kényszerült leszállni. A nem megfelelő helyzetet azonban a lehetőségek szerint jól megoldotta.

1. TÉNYBELI INFORMÁCIÓK

1.1.A repülés lefolyása: A pilóta és a klub szakmai vezetője viszonylag élénk, de lejtő repüléshez ideális irányból fújó szélben Kővágószőlős-Jakab-hegyi felszállással helyi repülést kívántak végezni. Kb. 1 órával a repülés megkezdése után a szél nyugatiasabb irányba fordult és erősödött. Az oktató nagyobb teljesítményű géppel rendelkezett, neki sikerült a széllel szembe haladva elérni a tervezett leszállóhelyet. Az eseményben érintett pilóta azonban nem tudta követni a társát, ő átsodródott a hegy gerincvonalán, amely mögött erős turbulenciába kerülve, kényszer útvonalon Pécs város fölé került. Ott kiszemelt egy sporttelepet leszállóhelynek, azonban a behelyezkedésnél mögé sodródott. A Rókus domb, Xavér u 23.számú ház mellett egy kicsiny, elektromos vezetékkel körülvett, fás területen szállt le. A helyi lakók a helyzetet látva értesítették a mentőket és a rendőrséget.

1.2.Személyi sérülések: Nyolc napon belüli gyógyuló zúzódás.

1.3.A légi jármű rongálódás: A kormányrúd kis mértékű meghajlása.

1.4.Egyéb kár: Nem keletkezett.

1.5.Személyzet adatai:

1.5.1. A pilóta adatai:

Szakszolgálati engedélye:	nincs rendszeresítve
Kora, neme:	35 éves, férfi
Képesítése:	P 2
Jogosítása:	nincs
Szakmai érvényessége:	visszavonásig
Eü. érvényessége:	2004.06.02.
Összes repült ideje:	130 óra
Összes felszállása:	nincs nyilvántartva
Típuson repült ideje:	40 óra
Típuson felszállása:	140 felsz.

1.6. Légijármű adatai:**1.6.1. A törzs adatai:**

Típusa:	La Mouette Hermes 16
Lajstromjele:	A 27-062
Gyári száma:	24121-87217
Gyártó ország:	Francia
Gyártó vállalat:	La Mauette
Gyártási év:	1987

Összes felszállás

-gyártás óta:	Nincs nyilvántartva
-karbantartás óta:	140 felsz.

Összes repült idő

-gyártás óta:	nincs nyilvántartva
-karbantartás óta:	40 óra

1.7. Meteorológiai adatok: Pécs-Pogány OMSz állomás jelentése alapján
 14 óra-kor szélirány 240°, szélereősség alap 9 m/s, lökések 13,4 m/s
 15 óra-kor szélirány 260°, szélereősség alap 9,6 m/s, lökések 14,5 m/s

1.8. Navigációs berendezések: Nem volt.

1.9. Összeköttetés: A repülésfigyelő látjelekkel tájékoztatta a pilótákat. Rádió összeköttetés nem volt (nincs is előírva).

1.10. Repülőtéri adatok: Kővágószőlős, Jakab-hegy, a terület kezelője által engedélyezett siklórepülő fel-és leszállóhely. A leszállóhely UTM 4276738/5110644

1.11. Légijármű adatrögzítők: Nincs rendszeresítve.

1.12. A roncsra és a földetérésre vonatkozó adatok: Pécs városban, Rókus domb városrészben, leszálláskor fának ütközött, károkozás nem történt, és a gép sem rongálódott.

1.13. Az orvos és az igazságügyi orvos szakértői vizsgálatok adatai: A pilótát mentővel kórházba szállították. A sérülése nyolc napon belül gyógyuló. Nem volt szükség orvos szakértői vizsgálatra.

1.14. Tűz: Nem keletkezett.

1.15. A túlélés lehetősége: Életre veszélyes helyzet nem alakult ki.

1.16. Próbák és kísérletek: Próbákra és kísérletekre nem volt szükség.

1.17. Szervezetek jellemzése: A repülés a MRSZ Pécsi Sárkányrepülő Klub Szervezésében történt.

1.18. Kiegészítő adatok: Beszerzésére nem volt szükség.

1.19. Hasznos vagy hatékony kivizsgálási módszerek: Hagyományos, bevált módszerekkel történt a kivizsgálás.

2. Elemzés

A repülés megkezdése előtt a vezetőpilóta az internetről tájékozódott a várható meteorológiai helyzetről, ez a tervezett lejtőrepüléshez jó előre jelzést adott. A szakmai vizsgálat során megkérdezett Pécs-Pogányi meteorológiai állomás is csak 20°-os szélelfordulást jelentett a repülés időtartama alatt. Azonban a hegy lábánál elképzelhető, hogy az uralkodó széliránynál erőteljesebb volt a változás. Tehát a repülés megkezdése helyes elhatározás volt. Azonban a repülés közben, az ingavonalon a pilótának érzékelnie kell a szél irányának és erősségének változását. Amikor úgy ítéli meg, hogy csökken az elegendő tartalék sebessége, hogy a számára kívánatos irányba haladjon, azonnal meg kell kezdeni a kívánt leszállóhelyen, vagy megfelelő tartalék leszálló területen a leszállást. A pilóta helytelenül cselekedett, hogy akkor kezdett tartalék leszállóhelyet keresni, amikor már átsodródott a hegy kiszögelés gerinc vonalán

3. Következtetések

P2 jogosítással a pilóta saját maga dönti el, hogy milyen időjárási feltételek között repül. Ezért elvárható tőle, hogy helyesen ítélje meg a saját és a gépe képességeit, nem szabad olyan helyzetbe kerülnie, hogy a gép maximális sebességét kihasználva se tudjon előre haladni.

4. Biztonsági ajánlások

-Ki kell dolgozni a Jakab-hegyi lejtőrepülés szabályait a 45.sz. L.E .5.4. pontja szerint, és azt ismertetni kell az ott rendszeresen, és lehetőség szerint az alkalmilag ott repülőkkel.

-Ez az útmutatás tartalmazza a 45.sz. L.E. 10.3. f pontban leírtak szerint a helyi ingavonal jellegzetes tereppontjait, kiegészítve az esetleges tartalék leszállóhelyekkel, a nem szándékolt elsodródás esetére.

-A pilótával tudatosítani kell, hogy veszélyhelyzetet idézhet elő azáltal, hogy korlátozottan irányítható géppel lakott terület, vagy más rendes leszállásra nem alkalmas terep fölé kerül. Ezért ezt a helyzetet már a kialakulásánál fel kell ismerni, és el kell kerülni.

5. Függelék

Mellékelve: 1 sz. melléklet: 1 lap Az eseményben érintett pilóta nyilatkozata
2 sz. melléklet: 1 lap A klub vezető pilótájának nyilatkozata
3 sz. melléklet: 1 lap A leszállóhely használatának engedélye
4 sz. melléklet: 1 lap Térkép az esemény helyszínéről

Budapest, 2003 február 04.

Spang Ferenc

MRSZ Repülésbiztonsági főmunkatárs
